KURJER WARSZAWSKI.

D. 17. Sierpnia. — Rok 1841. Wtorek. № 217. Jutro, Ś. Agapit. Ur: J.C.W. W.X. Marji, X. Leuch:

Obraz cudosłynnej Śtej Weroniki (pędzla Profesora *Blanka*), teraz uroczyście wprowadzony do Kościoła XX. *Kapucynów*, iest umieszczony w Ołtarzu Ś. Fidelisa, (pierwszym z prawej strony przy wielkim Ołtarzu).

N. PAN raczył przeznaczyć roczne Pensje dożywotnie, i dodatki do pensji. Otrzymali PP. Winc: *Koitkowski* Referent, sprawuiący obowiązki Dyrektora kancel: Komitetu rozpoznawaiącego prośby do N. Pana podane, do pensji zł 2450, dodatek zł. 700. Ant: *Suchodolski* Radca honorowy, Tłomacz ięzyka Ross: przy Sądzie Appel:, zł. 5000. Hipo: *Rottengruber* b. Nadrachmistrz, zł. 4000. Ig: *Masiewicz* b. Rachmistrz, zł. 3000. Jan *Kolesiński* b. Dziennikarz, zł. 3000. Mich: *Pławski* Naczelnik Urzędu Poczt:, zł. 1400. Anna z Czyżów *Popielowa* Wdowa po Policjancie, i 2ie dzieci, dla Matki zł. 50, dla Dzieci zł. 33 gr. 10. Jan *Potyrański* b. Policjant, zł. 135. (Dok: nastąpi). — *Oratorjum Elsnera*. Jutro o godzinie 4tej po południu punktualnie, będzie *próba ieneralna* tego Oratorjum w Kościele Ewangielickim, na którą Osoby czynny udział w tem Dziele muzycznem maiące, zechcą łaskawie przybyć. Nikt zaś bez *Biletu* na tę próbę wpuszczonym nie będzie. — Jedna z najgorliwszych Opiekunek Szkoły Towarzystwa Dobroczynności i Ochrony, raczyła nadesłać zł. 216 na ręce Człon: Przełożonego nad Szkółką, na *cegiełkę* nowo buduiącego się Domu przy ulicy Nowy-Swiat, przeznaczonego na Szkołę Ochrony. Z Saskiego Ogrodu wpłynęło zł. 14 gr. 26. — Jutro o go: 10 rano odbędzie się Nabożeństwo żałobne w Kościele Dobrocz: za duszę ś.p. Joanny *Wolskiej*, na które zaprasza się Krewnych i znaiomych. — Wczoraj opatrzona śś. Sakramentami, rozstała się z tym światem w 80 roku życia ś. p. Tekla z Celińskich *Gąsiewska;* pozostała Familja zaprasza Krewnych i Przyiacioł na exportacją ciała z dolnego Kościoła Śgo Krzyża, na smętarz Powąz: do grobu familijnego, iutro o go: 4ej z południa. —

W smutku pogrążeni Rodzice po zeszłej z tego świata Córce, Kazimierze *Reynhold*, onegdaj w 13 roku życia; zapraszaią przyiacioł i znaiomych na exportacją zwłok Jej z Kaplicy OO. Reformatów na smętarz Powązkowski dziś o godz: 6tej po połud:. — Stroskana Żona i Dzieci po ś. p. Janie *Janickim* Artyście i Właścicielu domu Nro 1575, zmarłym onegdaj, zaprasza Krewnych i Przyiaciół, na exportację zwłok Jego z Kościoła Śgo Krzyża, dziś o godz: 4tej z południa na smętarz Powązkowski. — JW. Hr. Stef: *Grabowski* Członek Rady Państwa, Rze: Taj: Radca, przybył wczoraj do Warszawy. — Pod okiem JW. Jenerała Adjutanta *Rautenstrauch* NaczelnieZarządzaiącego Kommun: lą: i wo: w Królestwie, budowa *Gościnnego dworu* prędko postępuie. Budowniczowie, którzy przedsięwzięli wzniesienie tego gmachu, nie zaniedbuią niczego, aby Rząd zadowolić, Publiczności zaś podać wkrótce możność uczęszczania na targ porządnie urządzony. Na części prawej nakrycie dachu iuż iest na ukończeniu; murowanie całego gmachu iest dokonane, a iedna strona kolumnady z żelaza lanego wewnątrz ustawiona. Pomysł tego arkadowania, które obok lekkości nadzwyczajnej, przedstawia wszelką rękojmię trwałości, stanowi epokę w budownictwie Warszawy. Nie zapomniano przy budowie *Gościnnego dworu*, połączyć przyiemne z pożytecznem, bo arkady, o których mowa, tak są ozdobne, że przedstawiaią widok sklepów, w których nie pierwsze potrzeby życia, lecz przedmioty zbytku mieścićby się mogły. Zgoła, po wykończeniu całości i daniu chodników marmurowych w około, zabudowanie *Gościnnego dworu* będzie naypowabnieyszem miejscem zbioru kupuiącej Publiczności. Fabryka Machin Banku Pols: na *Solcu* w Administracji P. *Rau* będąca, w niespełna 3ch miesiącach, dostarczy 186 arkad, z których każda przeszło 20 centnarów waży. Prędkość wykończenia i dokładność odlewów czynią zaszczyt temu zakładowi. Zaiste nie można dosyć pochwalić

pierwszej myśli tego, który użycie żelaza lanego do budowli wskazał. Materjał ten może być bowiem do wszystkich części budowli zastosowanym, a mianowicie w gzymsach, wschodach, rynnach, balkonach i wszelkiego rodzaju podporach i arkadach. Fabryka Banku Pols: i zakłady górnicze kraiowe, doszły iuż do tego stopnia doskonałości, że wszelkim zamówieniom zadosyć uczynić mogą, nietylko pod względem wykonania ale i tanności odlewów. Każda budowla, do której wchodzi ten materjał przyjmuiący w swem użyciu wszelkie ozdoby i kształty, przy równych kosztach, przedstawia ieszcze zaufanie prawdziwej trwałości. O tej prawdzie Publiczność z arkad *Gościnnego dworu* sądzić będzie mogła. — W numerze 32gim Ziemianina Tygodnika Rolniczo-Technologicznego, między innemi znajduie się: Korzyści mocnego zadarnienia roli. Sadzenie flanc kartoflanych. Sposób przeciw świerzbie ogonów koni. O rachunkowości gospodarskiej. O czyszczeniu rękawiczek glansowanych. Wpływ Towarzystwa wstrzemięźliwości na zużycie piwa i wódki. — Doktor *Jacobi* (Jakobi) mieszka teraz przy ulicy Królewskiej, w domu *Kielca*, pod Nr 1064. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Porwaniu* Wszyscy; po *Guwernerze* JP. *Jasiński*. Onegdaj, po *Weselu w Ojcowie* J Panna Paul: *Straus*.

Anglja. — W *Portsmucie* dano w tych dniach ucztę dla Admirała *Stopford;* w mowie mianej do zgromadzonych, Admirał oddał iak najzaszczytniejsze pochwały Komodorowi *Napier* (Napje). — Gazeta *Czas* zapewnia, że Francja iuż poprzednio zobowiązała się przystąpić do rozbroienia, ieśli wyjdzie ze stanu odosobnienia względem innych Mocarstw europejs:. Teraz gdy protokuł ostateczny Konferencji londyńs: zniósł ów stan odosobnienia, przeto taż Gazeta nalega, aby Francja przywróciła swoią siłę lądową i morską na dawną stopę pokoiu. — Z *Montevideo* donoszą pod d. 27 Maia, że Komodor *Koe* z eskadrą złożoną z 6ciu okrętów, attakował argentyńskiego Admirała *Brown*, który tylko miał 3 okręty; po 3 godzinnej walce, *Koe* był zmuszony cofnąć się z swoiemi bardzo uszkodzonemi statkami. *Argentyńczycy* posiadaiący doskonałą artylerję, zabili mu 12tu ludzi a 20tu zranili.

Francja. — Według depesz nadesłych 6go b. m. z *Tuluzy*, rozbroienie gwardji narodowej nie doznawało żadnych trudności; urzędnicy municyp: są ciągle zatrudnieni zbieraniem broni przynoszonej przez gwardzistów. — W *Monitorze paryzkim* czytamy: Członkom tymczasowej władzy municyp: w *Tuluzie* nadesłano pisma grożące im śmiercią; z tej to przyczyny ieden z Adjunktów podał się do dymissji, lecz Mer tymczasowy i inni Adjunkci okazuią największą stałość. — Głoszą, że Minister skarbu rozwiązał Radę municyp: w *Liburnie* i 6ciu innych miastach południowych. — Rada obwodowa *Marsylji* uchwaliła Administracji ieneralnej wynurzyć życzenie, aby zaniechano zliczenia ludności. — Podług wiadomości z *Algieru* z dnia 28go z. m. stan Jenerała *Lamoriciere* (Lamorysjer) w *Mostaganem* wznieca obawę. *Abdel-Kader* zgromadziwszy siłę ogromną, przedsięwziął kroki zaczepne, celem utrudzenia powrotu z *Mostaganem* do *Oranu*. Wysłano statek parowy *Eufrat* z tajną missją do *Tulonu*, a inny statek podobnież za nim odpłynie. W *Tulonie* mniemaią, że oba statki zabiorą wojsko z *Port Wandr* do *Mostaganem*, i może wezwą pomocy statków z eskadry Admirała *Hugon*. Taż flotta ma znajdować się przy wyspach *Balearskich*. — Eskadra Kapitana *Leray* bawi ieszcze pod *Tunetem;* znaczna część iej ludności zachorowała. — Królowa *Krystyna* co wieczór przyjmuie w swoim pałacu znaczne towarzystwo; mówią, że Aienci *Espartera* uważaią w *Paryżu* każdy krok byłej Reientki. — P. Adolf *Blanqui* (Blanki) Członek Instytutu, zamyśla w towarzystwie Tłumacza odbyć podróż do Turcji, celem zwiedzenia *Bulgarji*, *Macedonji* i *Albanji*, a to drogami dotychczas najmniej zwiedzanemi przez podróżnych. — 31go z. m. nastąpiła w *Lidoun* w departamencie *Meurt* explozja prochu złożonego w izbie iednego z tamecznych mieszkańców; 5ciu ludzi utraciło życie. — W *Marsylji* bawi teraz Wdowa byłego *Marokańskiego* Cesarza, którego Cesarz teraźniejszy strącił z tronu. Znajduiący się obecnie w *Marsylji* Minister handlu P. *Cunin Gridam* (Kjunę Grydę) przedstawił się iej iako ieden z Wezyrów Sułtana Francuzów. Była Cesarzowa

prosiła Ministra, aby ią w *Paryżu* przedstawił francuzkiemu Sułtanowi. — Oficer przybyły z *Persji* opowiada, że kraj tameczny teraz iest wystawiony na wszystkie klęski wojny domowej. — Biskup węgierski przybędzie wkrótce do Francji. — Minister skarbu zamyśla na przyszłem posiedzeniu przedstawić izbom o podwyższenie podatków bezpośrednich. — Nuncjusz papiezki w tych dniach odwiedził Posła tureckiego *Nuri* Efendi; zdaie się, że stan Chrześcjan na wyspie *Kandji* i w *Syrji* spowodował te odwiedziny.

Hiszpanja. — Poseł angielski przedstawił iuż zażalenie względem zabrania statku angiels: *Rykarda*, i nalega aby z ludnością hiszpańskiego statku postąpiono iakby z Korsarzami, to iest: aby ią odesłano pod Sąd do *Gibraltaru.* — Podczas gdy stronnicy Reienta przysposabiaią odpowiedź na protestację Królowej *Krystyny*, Przyiaciele tejże staraią się obudzić w Hiszpanach litość dla nieszczęśliwej Matki. I tak, w opisie uroczystości urodzin *Krystyny*, czytamy wyrazy następuiące: »Królowa *Krystyna* wiedząc, że rodzina Królewska ią odwiedzi, uznała potrzebę obrania się z nieiaką wykwintnością. Zewnątrz wykwintność, a wewnątrz żałoba! Jakże ta bolesna sprzeczność uderzała w oczy! Wiecie, iak iest piękną, i iak świetną ukazywała się zawsze przy podobnych okolicznościach. Piękną iest ieszcze, zawsze piękną, i dziś piękną ią widzieliśmy; ale bardzo schudłą, bardzo bladą, bardzo zasępioną. Jakże był wymowny, wzniosły, imponuiący smutek tego królewskiego oblicza, którego wyraz stanowił niemą protestację przeciw wykwintności klejnotów! Starała się uśmiechnąć iakby dla pocieszenia zgromadzonych, lecz iej oczy zwilżone błądziły naokoło; lecz odgadywali wszyscy, że te oczy szukały drogich zakładów iej duszy, że te zakłady iej duszy były daleko, te zakłady były więzione; tak iest, więzione pośród obcych, którzy kłamią, którzy oczerniaią, którzy muszą im powiedzieć: Że ich *Matka nie chce przy nich* zostać. Tego BÓG nie przebacza, tego nigdy nie przebaczy." — Wszystkie dzienniki *madryckie* 31go z. m. ogłosiły protestację Królowej *Krystyny*. Mówią, że *Espartero* dla tego nie chce tej protestacji ogłosić, ponieważ Królowa *Krystyna* nie tytułowała go Reientem. — Zwłoki sławnego Poety *Kalderona*, złożone dotychczas w Kościele opuszczonym w *Madrycie*, przeniesione zostały z wielką uroczystością na smętarz główny, gdzie grobowiec wspaniały uwieczni iego pamięć.

Niemcy. — Hrabia Karol *Lanckoroński* mianowany został przez N. Cesarza *Austrjackiego* Wielkim Koniuszym Królestwa Galicji. — Xzę *Aremberg*, ieden z najbogatszych Właścicieli w *Belgji*, zamierzył wyprawić turnieie z powodu zaślubin Córki z Xięciem *Aldobrandini Borghèse*. Nagrody składać się będą z pierścieni, sreber i innych kosztowności. Bankiet ślubny ma być przygotowany na 450 osób. — P. *Meier* w *Wiedniu* wynalazł machinę, za pomocą której z wielkim pośpiechem i dokładnością można wymłócić i wyzbierać zboże na pniu. — P. *Thiers* przybył 10go b. m. z swoią małżonką do *Wajmaru*.

Włochy. — Rząd *Neapolitański* rozporządził nowe odgrzebywania ruin *Herkulanum*, przeto toczą się układy o zakup wielu posesji w kilku miasteczkach w okolicy *Neapolu*.

Rozmaitości. — Jedna z gazet angiels: podaie następuiący wzrost nadzwyczajnej wartości cząstki gruntu w mieście *Manszester*. W r. 1780 kupione 4800 łokci kwadratowych gruntu, kosztowały 20,000 zł. Właściciel wybudowawszy na tem posesją, sprzedał ią w lat 20 za 200,000 zł. Nowy Nabywca umarł w lat kilka bezdzietnie i beztestamentowo, posesja wystawiona na licytacją przysądzoną została plus-licytantowi za 420,000 złotych, powodem do tak znakomitego podwyższenia wartości, było sąsiedztwo rozszerzaiących się wokoło ogromnych zakładów przemysłowych. W kilka miesięcy część posesji odprzedano Właścicielowi iednego z tych zakładów za 382,000 zł., reszta nabytą została wkrótce potem za 628,000 zł. A że ostatni Nabywca rozebrał zupełnie zabudowanie wzmiankowane, dla wystawienia na nim innych budowli, śmiało twierdzić można, że grunt który przed laty 60ciu wart był 20,000 zł. podniósł się w latach 60ciu, 60 razy w cenie; ostatni bowiem nabywca zapłacił 1,010,000 zł. — W *Lanceston*

umarł Pocztyljon Krzysztof *Josse*, który na iednej i tejże stacji wysłużył lat 47. Przez ten czas życia niechał w przestrzeni tylko mil kilku 200,000 mil. Z uzbieranych pieniędzy *na piwo*, a w Banku na procent składanych, uciułał sobie maiątku 28,000 *zł*. — We *Florencji* urządzono wielki iarmark doroczny na towary iedwabne z fabryk *włoskich*. — Turek niedawno kąpiąc się w *Dunaiu* pod *Belgradem*, znikł wśród nurtów rzeki. We 2 dni dopiero znaleziono między trzciną na brzegu ciało tego nieszczęśliwego do połowy połknięte przez ogromną rybę z rodzaiu *Silurus-glanis*, ważącą 3 centnary, która udławiła się tym sposobem. — W szpitalu głównym w *Mąpelje*, umarła w stanie bezżennym nieiaka Marja *Gervais* (Żerwe) przeżywszy lat 110. Od r. 1762, to iest przez lat 79 była Szwaczką w tym szpitalu. — Miasto *Lugdun* potrzebuie corocznie do swoich fabryk 2,500,000 funtów iedwabiu. Na wyprodukowanej tej ilości, potrzeba 4,200,000,000 kokonów. Obliczono, że nicią iedwabiu wyprzędzoną z tej ilości, możnaby wymierzyć 14 razy odległość ziemi od słońca, a 5,494 razy odległość xiężyca od ziemi. Opasaćby nią można ziemię wokoło równika 52,505 razy, a xiężyc 200,000 razy.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Najprz: Antoni Arcy-Biskup Warszawski i Nowo-Georgiewski, z Radomia; Kusownikow Jenerał z Chełmna; Gorłow Pułkownik z Stanisławowskiego: Laski Alexan: Bankier z Berlina; Grąbczewki Paweł Oby: z Kliszewa; Dunin Fran: Dzie: z Niemcy; Łabęcki Kar: Dzie: z Lubelskiego: Szymanowski Walery Dzie: z Łubny; Osipowski Stani: Dzie: z Załuskowa; Wolicki Konstanty Oby: z Gdańska; Gostkowski Flor: Oby: z Opatówka.

DONIESIENIA.

DONIESIENIE

z upoważnionego od Rządu Kantoru Stręczeń Guwernantek J. Foland przy ulicy Leszno Nr 659, wchód z Bramy na lewo na dole od frontu.

Dziś rano ciepła stopni 11. Wczoraj w południe 18.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 41 raz *Mąż Pustelnik*. 1szy raz Komedja w 2ch Aktach *Zmyślona Włoszka*.

Dziś widowisko w Amfiteatrze w Hecy, na zakończenie, Nadzwyczajny lot Olimpijski pod tytułem: *Ostatni dzień w Pompei* i *wybuch Wezuwjusza*.

Dziś na Foxalu Muzyka.

Dziś w Kawiarni w domu d. Baroka na rogu ulic Trębackiej i Kra:-Prze:, familja *Szyfner* grać i śpiewać będzie.

Jutro w handlu *Maiewskiego* przy ulicy Bednarskiej, na Śniadanie: Pieczeń cielęca i rzymska, Kaczka z rożna, Polędwica, Klopsy na kwaśno, Potrawa z most: cielę: lub z pulard, Kotlety, Rozbratle, Kurczęta, Raki i Chłodnik.